

04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, буд. 3, 5-й поверх,
тел: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, веб-сайт: www.unba.org.ua

5th floor, 3 Borysglibska st., Kyiv, 04070, Ukraine
phone: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, web-site: www.unba.org.ua

Голові підкомітету з питань організації та діяльності адвокатури, органів надання правової допомоги, Комітету Верховної Ради України з питань правової політики, народному депутату України

Володимиру ВАТРАСУ

вул. Грушевського, 5, м. Київ, 01008

Шановний Володимире Антоновичу!

Національна асоціація адвокатів України висловлює Вам свою повагу та звертається стосовно наступного.

Адвокатура України є конституційним інститутом, який діє для надання професійної правничої допомоги. Конституція України надає кожному право на професійну правничу допомогу і визнає незалежність інституту адвокатури. Право на правову допомогу є одним із конституційних, невід'ємних прав людини та має загальний характер.

За змістом ст. 64 Конституції України, конституційне право кожного на професійну правничу допомогу не може бути обмежене. Ніхто – ні громадяни, ні держава – не має права перешкоджати отриманню правової допомоги. Своєю чергою, стаття 59 Основного закону передбачає, що кожен має право на професійну правничу допомогу та є вільним у виборі захисника своїх прав. Незалежно від тяжкості чи суспільної небезпечності вчиненого діяння або ж складності та суспільної неприйнятності судового спору, кожна особа повинна мати можливість скористатись правовою допомогою адвоката.

Водночас, Національна асоціація адвокатів України у черговий раз заявляє своє занепокоєння непоодинокими випадками ототожнення адвокатів з їхніми клієнтами, здійсненням тиску на адвокатську професію шляхом незаконного втручання в адвокатську діяльність під час виконання адвокатами своїх правозахисних функцій.

Наразі особливої гостроти набула проблема ототожнення адвоката з клієнтом, що пов'язана, зокрема, із різким зростанням кількості кримінальних проваджень щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних зі збройною агресією РФ, а також розглядом судових справ щодо обмеження прав осіб, пов'язаних з державою-агресором.

Кожен такий факт викликає занепокоєння у суспільстві, що часто проектується на адвокатів, які виконуючи свій професійний обов'язок здійснюють захист прав та законних інтересів своїх клієнтів. При цьому, йдеться не про епізодичні випадки такого ототожнення, а про системну проблему, яка потребує свого вирішення, оскільки завдає шкоди як окремим адвокатам, так і інституту адвокатури в цілому.

Ототожнення адвоката з клієнтом грубо порушує вимоги Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі – Закон), суперечить міжнародним стандартам незалежності адвокатської професії в демократичній правовій державі, порушує гарантії незалежності адвокатської діяльності, гарантії кожного на професійну правничу допомогу та доступ до правосуддя, а також є тиском на адвокатів при виконанні ними своїх професійних обов'язків.

Така тенденція є руйнівною для засадничих принципів правової держави, де визнається і діє принцип верховенства права, несе загрозу незалежності інституту адвокатури.

Практична реалізація прав та обов'язків адвоката є можливою лише при дотриманні гарантій адвокатської діяльності, однією з яких є заборона ототожнення адвоката з клієнтом, що передбачена п. 16 ч. 1 ст. 23 Закону. Заборона на ототожнення адвокатів з клієнтами є міжнародним стандартом гарантій адвокатської діяльності та встановлена Основними положеннями про роль адвокатів, що прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам. Здійснення права на правову допомогу засноване на дотриманні принципів рівності всіх перед законом та відсутності дискримінації за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками (статті 21, 24 Конституції України).

Система державних гарантій здійснення адвокатської діяльності є запобіжником від будь-якого стороннього впливу на адвоката, натомість відсутність законодавчо визначеної відповідальності за порушення гарантій адвокатської діяльності, фактично надає можливість безкарного порушення засад Конституції України і чинного законодавства про адвокатуру.

Враховуючи наведене, з метою посилення правових механізмів забезпечення заборони ототожнення адвоката з клієнтом, звертаємось до Вас, як до суб'єкта законодавчої ініціативи, з проханням подати до Верховної Ради України законопроект, яким встановити відповідальність за порушення гарантій адвокатської діяльності визначених у статті 23 Закону.

Додатки: проект ЗУ «Про внесення змін до КУпАП щодо встановлення відповідальності за порушення гарантій адвокатської діяльності» на 1 арк.

З повагою

Голова
Національної асоціації адвокатів України,
Ради адвокатів України

Лідія ІЗОВІТОВА

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення гарантій адвокатської діяльності»

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести такі зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984):

1. Главу 15 доповнити статтею 185¹⁶ такого змісту:

«Стаття 185¹⁶. Порушення заборони ототожнення адвоката і клієнта

1. Публічне, у тому числі через засоби масової інформації, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки, ототожнення особою адвоката і клієнта, якому таким адвокатом надається професійна правнича допомога, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке саме порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу від чотирьохсот до шестисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

2. У статті 221:

цифри «185¹³-185¹⁵» замінити цифрами «185¹³-185¹⁶».

3. Пункт 9-1 частини 1 статті 255 викласти в такій редакції:

«голова ради адвокатів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя або уповноважений радою член ради адвокатів (стаття 185¹⁶, стаття 212³ - у частині, що стосується порушення права на інформацію відповідно до Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність");».

II. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Голова Верховної Ради України